

BALLAI LÁSZLÓ

A fűtő

© COPYRIGHT 2002, BALLAI LÁSZLÓ, MINDEN JOG FENNTARTVA.

EZ A MŰ AZ ÍRÓ HONLAPJÁRÓL, A
[HTTP://WWW.VASAROS.COM/ART/BALLAI/](http://www.vasaros.com/art/ballai/)

OLDALRÓL SZÁRMAZIK.

A SZÖVEG BÁRMINEMŰ MEGVÁLTOZTATÁSA, VALAMINT KERESKEDELMI CÉLÚ SOKSZOROSÍTÁSA
CSAK A SZERZŐ KÜLÖN, ÍRÁSBELI ENGEDÉLYÉVEL LEHETSÉGES.

E-MAIL: BALLAI@VASAROS.COM

Már két órája elhagyták Gibraltárt. A város, a hegyfok az égbe emelkedett, vagy a habokba süllyedt, hirtelen elillant, mint az álmok, melyek sohasem léteztek. Mariann a fények, illatok, szellők hatásától kábultan állt a tatfedélzeten. Ha felnézett, a tüllborítású mennybolt, lent a bársonyos óceán incselkedett látványra éhes szemével. A horizonton pedig a kései napsugarak szikraözönét együtt árasztotta ég és tenger, csak egyvalamit keresett hiába, a gomolygó minőségeket elválasztó vonalat – a határt.

Milyen felemelő érzés kilépni a zsúfolt íróasztalok, megválaszolendő levelek, visszahívási kötelezettségek világából, és az Atlanti-óceánba egyre mélyebben behatolva távolodni az eddig mindent jelentő kontinenstől – melynek helyén most a semmi van -, lebegni egy hajótesten párás légfuvalmak és sós vízhullámok között! A lebegés ígézetéből hirtelen visszavonta az asszonyi érzet – mi lehet a férjével? László a napozófedélzet szélvédett szalonjában gondterhelt arccal hajolt üzleti tervei fölé. Mariann mosolyogva pillantott a kedvesről a végtelenbe. Igen, minden rendben. Sőt, nagyobb rendben, mint lenni szokott. Végre ő utaztatja a férjét. A meghívás két főre szólt. Persze, nem a főnökének köszönhetette, hiába dolgozik már ötödik éve az utazási irodánál, hanem a hajóstársaság képviselőjének, aki ragaszkodott hozzá, hogy Mariann menjen el egy bejárókörútra, mert meg kell ismerni a terméket, amit árul az ember. Na, de ideje volna, hogy be is járja a hajót! Már látták Genovát, Mahónt, Gibraltárt – ó, az az aranyos kis majom, ahogy belenyúlt László zsebébe élelmiszer után kutatva -, negyedik napja szálltak tengerre, és Mariann még nincs tisztában a hajó jellegzetességeivel. Mi lesz, ha az irodába betérő utas megkérdezi, hogy, mondjuk, az S fedélzet ezertizennyolcas számú kabinja zajos-e vagy nincs-e benne túl meleg? Tényleg, hol is van az S fedélzet?

Az atmoszférikus káprázatok világából a kötelességtudat Mariannt a Königsberg fedélközeinek szűk folyosóra vezette. Az R Restaurant fedélzetet persze, hogy ismeri. Nem sokára vacsora. Milyen isteni volt tegnap az a lazacszelet Cook kapitány módra Jacques Cartier salátával. Persze, ezek az elnevezések is – egyszerű hagymás paradicsomsalátáról volt szó. Igen, most ér a főfedélzetre. A legtöbb kabin itt található, és ide érkezik az ember a kikötői mólóra engedett feljárón át. Mariann a hajón nem félt, de erre az ingó–bingó tákolmányra mindig borzongva lépett rá, mert ha a cipősarka éppen nem akadt be egy keresztlécbe, akkor valamelyik tartórúd rogyant meg, amint ráfogott a kapaszkodókötélre, vagy a palló süllyedt negyed métert, és nagy zajjal nekicsapódott a kikötői kövezetnek. Néha alig bírta visszafojtani a sikolyt. László ilyenkor persze csak nevetett.

Ahogy haladt lefelé, egyre melegebb lett, és fokozódott a hajógépek zaja. Az S, vagyis Sport fedélzeten járt. A leírás szerint ez a legalsó fedélzet. Itt található a tornaterem, és a gyengélkedő. Na, szegény, aki megbetegszik, még szenvedhet ettől a hőségtől is. Ez az utolsó kabin. Felpillantott, az ezertizennyolcas szám előtt állt. És balra, itt mi van? Mariann egy vasajtó előtt találta magát, amelyen a kiírás szerint csak a személyzet léphetett be. Akkor hát visszafordulhat, mindent látott, amiről az utasoknak esetleg be kell számolnia. A vasajtó ebben a pillanatban kinyílt. Mariann visszahőkölt.

– Jöjjön csak, a száraz meleg nem árt – mondta egy magas, szikár ötven körüli férfi. Az ember ilyennek képzel egy fűtőt.

– Köszönöm – válaszolt Mariann, azzal megpördült, hogy az előreláthatóan kellemetlen szituációtól megkímélje magát, de – mintha egy láthatatlan erő húzta volna, – visszafordult, és belépett az ajtón, követve vendéglátóját lefelé egy vékony vaslépcsőn. Csodálkozva észlelte, hogy nem remeg a lába, nem akad a cipősarka, pedig ez a járat minden eddiginél

keskenyebb volt a hajón. Talán, mert a neki háttal mozgó alak egyszer sem nézett vissza, hogy segítőkészségét bizonyítsa, mint bármely matróz, akivel találkozott, vagy, hogy ügyetlenségén derüljön, mint László? Mindenfelé kígyózó csövek tárultak elé, arcát, testét körülölelte a gépház forrósága. Egy kapcsolószekrény tetején virágkoszorúval körbekerített gyertya égett. Mariann megállt.

A fűtő megfordult. Most látszott igazán, hogy milyen magas. Keskeny szemrészéből kivillanó szeme körbejárta az asszonyt.

– Ez a Buddha – mondta. – A fülöp-szigeteki örömlányok, ha meghajolnak egy ilyen szentély előtt, azonnal megtisztulnak.

– Maga nagyon szeretheti Buddhát – kedveskedett Mariann.

– A fülöp-szigeteki prostituáltakat szeretem.

Mariannak neveltetése okán fel kellett volna háborodnia. Ehelyett azonban forró bizsergés futott végig a tagjain. Zavartan, kutatva belenézett abba a szűk vágású szembe.

– Ön nem mindig volt fűtő, ugye? – kérdezte.

– Mi az, hogy fűtő?

Hát, tényleg mi az? És mit számít az itt és most? Mariann mélységesen elszégyellte magát előbbi kérdéséért. Lehet, hogy megbántotta ezt az embert. A vendéglátóját. Hiszen vendégségben van itt. Mit leckézteti őt, hogy kiért ég a gyertya, és valóban fűtő-e? Vagy mindenkit leckéztet, Lászlót is?

– Mondjuk, álltam már a parancsnoki hídon is – szólt a fűtő.

Mariannak a nyelvén volt, hogy megkérdezze, végül is mit keres itt lent egy férfi, aki lehet, hogy kapitány is volt már, netán új élményekre vágyik, de rögvést érezte, hogy ez nem csupán bárgyú, de tolakodó kérdés lenne. Miért nem lehet őszintén beszélgetni az emberekkel?

– Marcus Aurelius szerint egy férfi negyven éves korára már mindent megélt, amit érdemes – jegyezte meg a fűtő.

Mariann elpirult. Ez a fűtő szűk szemrészén keresztül a gondolatai vagy talán egészen a lelke mélyéig lát. Zavartan ránézett, de kutató inkvizítorpillantás helyett csupán forró nyugalom áradt Mariann felé. Az asszony gerincvelőjén végigcikázott az előbbi érzet. A hajókazán egyenletesen dübörgött.

– Gondolkozott már azon, hogy ki teremti a meleget? – kérdezte a fűtő.

– Hát, ezen nem – válaszolt Mariann.

– Én is nyilván csak azért gondolkoztam el rajta, mert a nagyapám hajófűtő volt.

– És?

– És mert ezen a világon mindenki, úgymond, előre akar lépni. Nagyobb házat akar, magasabb állást, minél többet mindenből. Miért ne lehetne visszalépni? Miért ne lehetne egy mérnökből fűtő? És valóban visszalépés megfogni a lapátot, és fizikai munkát végezni? Nincs nyugalmasabb élet ennél.

– Ön tagadja a fejlődés eredményeit?

– Nem, csupán létezővé teszem a már nem létező világot.

– Ez az irodalom.

– Ez az élet. Mindent megkérdőjeleznek az életben. A hajófűtést azonban senki. Miért fűtik a hajókat? Ez semmivel sem értelmetlenebb, mint, hogy mi az irodalom szerepe, mi a kedvenc hölgyborotvája, vagy, hogy melyik párt nyeri a választásokat.

Mariann, mintha a hölgyborotva szó levágta volna a beszélgetés fonaláról, ijedten az órájára pillantott, és elköszönt.

– Még találkozunk – szolt utána a fűtő a vaslépcső aljáról.

Mariann önkéntelenül visszanezett a szikár alakra.

– Nem, nem hiszem – mondta zavartan.

Mégsem tudta kiverni a fejéből a férfit. Mind feljebb hágott a fedélzeteken, és egyre csak a fűtő valószínűtlen története járt a fejében. Biztosan valami hajószerencsétlenséget okozott, azért fokozták le. Senki sem megy el fűtőnek csak úgy. Vagy, mindig is az volt? Lehetetlen. Melyik fűtő beszél Marcus Aureliusról? És a szeme! Az a szűk résű szempár oly forrón tudott perzselni, mint a hajógép. Vagy mint a pokol melege? Utcanőkről mert beszélni előtte! Egyáltalán, mit tudnak a keleti nők, hogy a nyugati férfiak ennyire odavannak értük? Különben is a Fülöp-szigetek katolikus ország. Miért hódolnának Buddhának az ottani prostituáltak?

Megtorpant. Hát ez az. Szándékosan provokálták. Visszamegy, és megmondja a fűtőnek, hogy vele nem bánhat így. De lehet, hogy az pont erre vár. Ezért építette a beszélgetésbe ezt a csapdát. Ő pedig, aki kijelentette, hogy nem fognak találkozni többet, öt percen belül visszarohan, mint egy fruska. És mit mondana a férfinak, hogy bánt vele? A Fülöp-szigeteken élhetnek kínaiak is, akik a Buddhát imádják. Mi baja ezzel az emberrel? Vagy nem is vele van baja? Magának sem meri bevallani, milyen ingerhullámozást indított el benne az idősödő férfi pillantása, benne, aki oly állhatatosnak, Lászlóhoz tartozónak érezte magát?

Arcába csapott a sós, párás tengeri szél. A lemenő nap narancsa félig már beleült az óceánba. A látóhatáron az ég tüllje most élesen elvált a tenger fekete szövetétől.

– Hol voltál? – kérdezte László, miután lapozott egy dossziében és felnézett az asszonyra.

– A fűtővel beszélgettem – válaszolta Mariann.

– Ugyan, ma már nincsenek fűtők. Csak megnyomnak egy gombot a vezérlőteremben, és az automatika működésbe jön – azzal a férfi üzleti irataiba mélyedt.

Budapest, 2002. augusztus